

EL PARC NATURAL DEL CAP DE CREUS

ÀLEX DE JUAN

¿Com podríem definir ara territorialment Catalunya des del punt de vista socioeconòmic?

1) Unes zones amb grans concentracions demogràfiques dedicades bàsicament al sector secundari i
2) Un territori relativament extens i amb una demografia mitjana dedicada al sector primari (cada cop menys) i sobretot al sector terciari. Sector terciari que ofereix serveis als ciutadans de Catalunya que treballen a la zona 1 i als de la resta de l'Estat i d'altres països que anualment ens visiten.

Comparant Catalunya amb aquests altres països europeus observem que gaudeix d'un territori molt divers des del punt de vista natural i paisatgístic, el que de forma general podríem considerar en relatiu bon estat de conservació. Podríem dir que el despoblament del món rural també pot arribar a tenir el seu aspecte positiu en algunes àrees. La societat occidental necessita saber que encara té territoris "salvatges" i aquests ofereixen a més un fort atractiu únic al visitant. És clar que no és el mateix poder passar uns dies de vacances al Port de la Selva, per exemple, que en altres pobles de la Costa Brava amb una oferta turística més típica. Tot i que segueix existint el visitant que busca aquest segon producte,

cada cop més es fa atractiu el primer tipus, que no dubtem va lligat a l'existència d'un territori amb qualitat ambiental.

Un cas ben clar el tenim al Pirineu. El Pirineu fins fa poc era un destí turístic d'esquí i pràcticament de res més. Esquí que anaven a practicar bàsicament els ciutadans de Catalunya. Una adequada promoció —Ara, Lleida— amb un producte molt atractiu basat en allò "salvatge" d'un paisatge i la "puresa ambiental" d'un territori, han fet que es converteixi en un dels tres destins turístics més destacats de Catalunya a l'estiu: Costa Brava, Costa Daurada i Pirineus.

El cap de Creus, per tota una sèrie de circumstàncies, es troba entre les zones litorals millors conservades des del punt de vista natural a tot l'Estat. Però curiosament això és així en una zona que compta amb una important i consolidada infraestructura turística. La regió del Cabo de Gata —d'indiscutible valor natural i en un bon estat de conservació, que ha justificat la seva declaració també com a parc natural— es troba en una zona que fins fa ben poc no ha començat a explotar-se turísticament. Justament ha estat aquesta la raó de la seva "conservació".

Jaume T. Prim

*Les restes del que fou
El faro del fin del mundo.
Més enllà, l'Encalladora;
al fons, Sa Rata.*

Però, ¿per què s'ha volgut que cap de Creus esdevingués un espai natural protegit al bell mig d'una zona molt desenvolupada turísticament? Un espai natural protegit no deixa de comportar una important regulació de les "possibilitats" d'un territori, i això *a priori* va ser desitjable en un territori amb forta vocació turística. Però vet aquí que justament ha estat el territori qui ha demanat la declaració d'aquest parc natural. **El ciutadà, la societat occidental, reclama territoris amb qualitat ambiental. El turisme, tant interior com exterior, vol gaudir d'aquesta qualitat i justament la figura de parc natural és l'etiqueta que identifica aquesta qualitat.**

L'existència del parc natural obre la possibilitat de poder gaudir d'una temporada més àmplia que exclusivament la d'estiu, que cerca sol i platja. La possibilitat de trobar paisatges salvatges i de gran bellesa i d'observar ecosistemes és un atractiu que pot atraure gent durant tot l'any en una zona tan coneguda com la Costa Brava. Pocs europeus poden imaginar-se, a hores d'ara, que a la Costa Brava poden trobar quilòmetres de costa salvatge i d'una bellesa extraordinària. I d'ecosistemes litorals i costaners ben conservats. Això és un valor afegit.

Però un parc natural no és un territori que un cop declarat es deixa per tal que la natura evolucioni per ella mateixa, sense intervenció humana. Això seria propi d'un parc nacional o de qualsevol espai natural protegit, declarat amb una intenció exclusiva-

ment de conservació. Un parc natural en aquest cap de Creus, declarat amb una intenció d'anar estretament lligat al desenvolupament del territori, requereix una gestió de vegades força intensa i que fins i tot podria criticar-se des de postures estrictament ecologistes. Això en un territori com Catalunya, dins els ecosistemes mediterranis i condicionats per l'acció de l'home al llarg de molts segles. Quan parlàvem abans de despoblament rural i àrees salvatges, ambdós conceptes no van necessàriament lligats a natura ben conservada. Així, malgrat que un territori es despobli i Catalunya esdevingui o sigui més o menys salvatge, cal que l'home segueixi intervenint-hi.

Això esdevé especialment important en un parc natural com cap de Creus, totes les activitats agropecuàries, pesqueres i recreatives que suposen la forma de vida de la gent que habita cap de Creus o dels que vénen a visitar-lo, han de seguir-se fent, però, això sí, d'una manera regulada i sota el principi de desenvolupament sostenible, per tal que no solament es conservi el cap de Creus, sinó que millori la qualitat dels seus ecosistemes.

Cap de Creus, on existeixen tants habitants terrestres com marins, esdevé un repte de gestió molt important, nou en molts aspectes dins el conjunt d'espais naturals protegits de Catalunya, i on no hi ha cap dubte que el propi territori té molt a dir i a participar. **Estic convençut que obrirà una nova etapa en la gestió dels espais naturals a Catalunya.**

Cala Culip, punt important per l'arqueologia submarina i per la proximitat del Club Méditerranée.